

Brüssel, 25. november 2019
(OR. en)

14354/19

Institutsioonidevahelised

dokumendid:

2015/0270(COD)

2016/0360(COD)

2016/0361(COD)

2016/0362(COD)

2016/0364(COD)

2018/0060(COD)

2018/0063(COD)

EF 341
ECOFIN 1060
CCG 27
DRS 63
CODEC 1656
JAI 1226
JUSTCIV 223
COMPET 759
EMPL 576
SOC 762
IA 205

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Pangandusliidu tugevdamine - Eduaruanne

Pangandusliidu tugevdamine – eesistujariigi eduaruanne

I. SISSEJUHATUS

1. Kooskõlas nõukogu 17. juuni 2016. aasta järeldestega pangandusliidu väljakujundamist käsitleva tegevuskava kohta (dok 10460/16, „2016. aasta juuni tegevuskava“), on nõukogu teinud konstruktiivset tööd pangandusliidu tugevdamiseks, jälgides samal ajal edusamme seoses riskivähendamise- ja muude ettenähtud meetmetega.
2. Nõukogus pangandusliidu tugevdamiseks tehtud edusamme on kirjeldatud järgmiste eesistujariikide koostatud eduaruannetes: Madalmaad (dok 10036/16), Slovakkia (dok 14841/16), Malta (dok 9484/17), Eesti (dok 14808/17), Bulgaaria (dok 9819/18), Austria (dok 14452/18) ja Rumeenia (dok 9729/19 ADD1). See aruandlus on kooskõlas nõukogu ajutise pangandusliidu tugevdamise töörühma volitustega (dok 5006/16).
3. 14. detsembril 2018 toimunud euroala tippkohtumisel kinnitati eurorühma poolt laiendatud koosseisus tehtud otsus luua kõrgetasemeline töörühm, mille ülesanne on teha tööd järgmiste sammude astumiseks, et koostada tegevuskava Euroopa hoiuste tagamise skeemi üle poliitiliste läbirääkimiste alustamiseks, pidades kinni kõikidest 2016. aasta tegevuskava elementidest asjakohases järjekorras.
4. Tuginedes kõrgetasemelises töörühmas aasta esimesel poolel peetud arutelude tulemustele, leppis eurorühm 2019. aasta juunis laiendatud koosseisus kokku, et on vaja jätkata tehnilist tööd eesmärgiga määrata kindlaks stabiilsele pangandusliidule ülemineku viis seoses asjakohaste elementide ja nende järjekorraga, pidades kinni kõikidest 2016. aasta tegevuskava elementidest. Seepärast tegi eurorühm laiendatud koosseisus kõrgetasemelisele töörühmale ülesandeks seda tööd jätkata ja esitada selle kohta aruanne 2019. aasta detsembriks.

5. Neid arenguid silmas pidades kutsus eesistujariik Soome 2019. aasta teisel poolel üks kord kokku 13. jaanuaril 2016 loodud ajutise pangandusliidu tugevdamise töörühma (dok 5006/16). Kooskõlas ajutise pangandusliidu tugevdamise töörühma volitustega oli eesmärk anda delegatsioonidele kooskõlastatud ülevaade erinevatel töösuundadel pangandusliidu tugevdamiseks tehtud edusammudest.
6. Käesolev eduaruanne on koostatud eesistujariik Soome vastutusel, võttes arvesse delegatsioonide väljendatud seisukohti ning eesmärgiga vastata mitmetele palvetele esitada kirjalik aruanne Euroopa hoiuste tagamise skeemi ja pangandusliidu tugevdamise meetmete osas tehtud edusammude kohta. Käesolevat aruannet ei tuleks käsitada delegatsioonidele siduvana, kuna see on eesistujariigi hinnang ajutise pangandusliidu tugevdamise töörühma koosolekul peetud arutelude tulemustele. Selle eesmärk on tagada järjepidevus ja hõlbustada järgmise eesistujariigi tööd.

II. EUROOPA HOIUSTE TAGAMISE SKEEMI KÄSITLEV ETTEPANEK

7. Arvestades kõrgetasemelises töörühmas käimasolevaid arutelusid, keskendus tehniline töö ajutises pangandusliidu tugevdamise töörühmas järjepidevuse tagamisele ning võimalike edasiste arutelude hõlbustamisele, et leppida eurorühma laiendatud koosseisus kokku tõhustatud tegevuskavas.

8. Tulenevalt Rumeenia eesistumise ajal peetud aruteludest esitasid komisjoni talitused kavandi ajakohastatud andmekogumismudeli kohta, mis on mõeldud toetama Euroopa hoiuste tagamise skeemi alusel riskipõhiste osamaksete arvutamise metoodikat. Mudeli kavand tugineb suurel määral 2017. aastal Malta eesistumise ajal käivitatud andmekogumisele, eesmärgiga määrata kindlaks Euroopa hoiuste tagamise skeemi jaoks riskipõhiste osamaksete arvutamise metoodika. Selles võetakse arvesse ka riskinäitajaid (riski põhinäitajad), mis on kindlaks määratud Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) 2015. aasta mai suunistes hoiuste tagamise skeemidesse tehtavate osamaksete arvutamise meetodite kohta, lisades mõne uue andmevälja. Algatus ja uute andmeväljade lisamine sai delegatsioonidelt üldiselt esialgse toetuse. Mõni delegatsioon tõstas küsimuse seoses kavandatud ajakava teostatavuse ning mõnede andmete kättesaadavusega, pidades silmas ka võimalikke kohaldatavaid konfidentsiaalsusnõudeid. Komisjon käivitab peagi andmekogumise, võttes arvesse ajutises pangandusliidu tugevdamise töörühmas toimuvaid arutelusid ning liikmesriikide poolt kirjaliku menetluse ajal esitavaid võimalikke kommentaare. Samuti väljendas komisjon valmisolekut teavitada liikmesriike kõigist uutest edusammudest, mis tehakse andmete kogumisel tulevase Horvaatia eesistumise ajal.
9. Komisjoni talitused tutvustasid lepinguliste konsultantide poolt komisjoni jaoks koostatud ja peagi avaldatava uuringu „Options and national discretions under the Deposit Guarantee Scheme Directive and their treatment in the context of a European Deposit Insurance Scheme“ („Hoiuste tagamise skeemi direktiiviga riikidele ette nähtud valikuvõimalused ja kaalutlusõigus ning nende käsitlemine Euroopa hoiuste tagamise skeemi kontekstis“) peamisi tulemusi. Kuigi uuringut üldiselt toetati ning leiti, et see on kasulik hoiuste tagamise skeeme käsitlevate materiaaloiguskorraldusnormide ja Euroopa hoiuste tagamise skeemi ettepaneku vahelise koosmõju kohta täiendava teabe saamisel, väljendati samuti mõningaid esialgseid mureküsimusi seoses uuringus sisalduvate poliitikasoovitustega. Komisjon märkis, et kui uuring on avaldatud, on võimalik pidada liikmesriikide esindajatega uuringu sisu üle veel üksikasjalikke arutelusid.

III. PANGANDUSPAKETI RAKENDAMINE

10. Komisjon esitas 23. novembril 2016 seadusandlike ettepanekute paketi (panganduspakett), mis koosnes kahest määruse ettepanekust ja kolmest direktiivi ettepanekust, mis käsitlevad:
 - pankade usaldatavusnõudeid (määruse (EL) nr 575/2013 (kapitalinõuete määrus (CRR)) ja direktiivi 2013/36/EL (kapitalinõuete direktiiv (CRD)) muudatused);
 - pankade finantsseisundi taastamist ja kriisilahendust (direktiivi 2014/59/EL (pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv (BRRD)) muudatused, mis esitati kahes eri direktiivis, ning määruse (EL) nr 806/2014 (ühtse kriisilahenduskorra määrus (SRMR)) muudatused).
11. Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid eespool nimetatud määruste ja direktiivide muudatused komisjoni ettepanekute põhjal vastu. Muudatused võeti vastu kahes etapis – 2017. aasta detsembris ja 2019. aasta mais. 2019. aasta mais vastu võetud seadusandlikud aktid jõustusid 27. juunil 2019. Nende aktidega nähakse ette erinevad kohaldamiskuupäevad ja üleminekusätted ning kaks direktiivi tuleb võtta üle liikmesriigi õigusesse. Kuigi mõned normid hakkasid kehtima kohe, hakkab enamik neist kehtima alates 2021. aasta keskpaigast ja mõne normi puhul ulatub ülevõtmise ajakava kuni aastani 2024.
12. Oodates Baseli pangajärelevalve komitees teatavate kapitalinõuete osas tehtud töö lõplikke tulemusi, rakendatakse panganduspaketiga mitmed Baseli komitee ja finantsstabiilsuse nõukogu (FSB) poolt 2016. aasta novembriks kokku lepitud elemendid, nimelt järgmised: finantsvõimenduse määr, stabiilse netorahastamise kordaja (NSFR), kogu kahjumikatmisvõime nõue globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate jaoks, muudetud õigusnormid, mis käsitlevad riskide kontsentreerumist, vastaspoole krediidiriski, kesketes vastaspooltes olevaid positsioone ning fondides omatavaid omakapitaliosalusi, muudetud avalikustamismõõded ning uus tururiskist teatamise raamistik.

13. Panganduspakett hõlmas ka mitut erandit rahvusvaheliselt kokkulepitud usaldatavusstandarditest, nagu krediidiriski raamistikus ette nähtud stiimulid avaliku sektori taristusse ning väikestesse ja keskmise suurusega ettevõtjatesse tehtavate investeeringute jaoks ning viivislaenude võõrandamise hõlbustamine. Kõnealuse paketi jäeti teatavad pangad välja kapitalinõuete määrase ja kapitalinõuete direktiivi kohaldamisalast. Lisati mitu meetet väikeste ja mittekeerukate pankade aruandlus- ja avalikustamisnõuetega seotud halduskoormuse vähendamiseks, samuti lihtsustatud õigusnormid tasustamise, vastaspoole krediidiriski ja likviidsusriski kohta.
14. Lisaks sellele muudeti panganduspaketiga kehtivat omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet ning teise samba raamistikku ja makrotasandi usaldatavusraamistikku. Märkimisväärses mahus ELis tegutsevatele kolmandate riikide krediidasutustele ja investeerimisühingutele kehtestati nõue omada ELis vahepealse astme emettevõtjat ning kriisilahendusasutustele nähti ette uus moratoriumivahend. Peale selle tehti teatavad muudatused seoses keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisaspektide ning rahapesuvastase võitluse meetmete integreerimisega usaldatavusnõuetesse.
15. EBA ja Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB) andsid ajutisele pangandusliidu tugevdamise töörühmale ajakohastatud teavet panganduspaketi rakendamise ning muude kriisiohjamist ja hoiuste tagamist käsitlevate temaatiliste küsimuste kohta. EBA andis ülevaate oma seirest omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude ja kriisilahenduse kolleegiumide üle, talle panganduspaketiga antud regulatiivsetest volitustest ning hoiuste tagamise skeemi direktiivi rakendamise läbivaatamisest. SRB keskendus oma töös uute seadusandlike tekstide rakendamise üksikasjadele ja ajakavale ning oma ootustele pankade suhtes. Delegatsioonidel oli võimalus EBA-le ja SRB-le küsimusi esitada. Erilist rõhku pandi esialgselt BRRD/SRMR raamistikult muudetud BRRD/SRMR raamistikule üleminekuga seotud väljakutsetele, võttes arvesse, et mitmed pangad on juba kehtestanud siduvad omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuded, tuginedes vanale raamistikule.

IV. TEGEVUSKAVA VIIVISLAENUDE VÄHENDAMISEKS EUROOPAS

16. Nõukogu kutsus oma 2017. aasta juuli tegevuskavas viivislaenude vähendamiseks Euroopas üles võtma meetmeid, et tegeleda viivislaenude probleemiga ELis. Komisjoni talitused andsid 6. novembril 2019 finantsteenuste komiteele ajakohastatud ülevaate tegevuskava aspektide osas tehtud edusammude kohta. Komisjon annab veel ühe ajakohastatud ülevaate ECOFINi nõukogu 5. detsembri istungil, vastavalt tegevuskavas ettenähtule. Kuigi viivislaenude koguarv on jätkuvalt vähenenud, on viivislaenude osakaal mõnes liikmesriigis endiselt suur.
17. 2018. aasta märtsis esitas komisjon ettepaneku seadusandlike meetmete paketi kohta. Määrus, millega muudetakse kapitalinõuete määrust seoses viivisnõuete kahju miinimumkattega uute viivislaenudeks muutuvate laenude puhul (viivislaenude usaldatavusnõuete kaitsekorra ettepanek) võeti vastu ja see jõustus 2019. aasta aprillis. Töö kavandatud direktiiviga aga jätkub See jagati kaheks direktiiviks nii nõukogus 2019. aasta märtsis kui ka Euroopa Parlamendis 2019. aasta oktoobris. Nõukogul on alates 2019. aasta märtsist volitus läbirääkimisteks Euroopa Parlamendiga krediidihaldajate ja krediidiostjate direktiivi üle [ning alates 2019. aasta novembrist tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismi käsitleva direktiivi üle]¹. Sellest tulenevalt ootab nõukogu Euroopa Parlamendi seisukoha vastuvõtmist nende kahe direktiivi suhtes, et alustada läbirääkimisi. Lisaks seadusandlikele meetmetele on ka EBA ja Euroopa Keskpank astunud samme viivislaenude probleemiga tegelemiseks, näiteks suuniste ja juhiste abil.

V. KOKKUVÕTE

18. Eesistujariik palub nõukogul käesolev aruanne teadmiseks võtta, eesmärgiga tööga edasi liikuda.

¹ Nurksulud kustutatakse, kui COREPER kiidab 27. novembril läbirääkimisvolituse muu kui arutelupunktina heaks.